

GREENPEACE:

**ODEJŚCIE POLSKI
OD WĘGLA DO 2035 ROKU
TO *BUSINESS AS USUAL*.**

KONIECZNE PRZYSPIESZENIE

GREENPEACE

sierpień 2020

GŁÓWNE WNIOSKI

Polski rząd przygotowuje plan restrukturyzacji sektora energetycznego. Plan ten zakłada wydzielenie aktywów węglowych z trzech kontrolowanych przez państwo spółek energetycznych – PGE, Enea i Tauron – posiadających elektrownie węglowe, które stanowią około 94% zainstalowanych mocy węglowych w Polsce (z wyłączeniem mocy elektrociepłowni).

Greenpeace przeanalizował publicznie dostępne informacje na temat już istniejących planów dotyczących systemowych elektrowni węglowych należących do tych przedsiębiorstw. **Wyniki tej analizy pokazują, że Polska może wyeliminować węgiel z energetyki do 2035 roku w ramach scenariusza Business as Usual (BAU), a więc w ramach standardowej działalności biznesowej dyktowanej uwarunkowaniami technicznymi oraz otoczeniem ekonomicznym i rynkowym.**

W świetle tych ustaleń Greenpeace domaga się, aby nie udzielać pomocy publicznej na zamykanie elektrowni węglowych, które nie nastąpi wcześniej niż w scenariuszu BAU dla danej instalacji i nie będzie zgodne z datą odejścia od węgla do 2030 roku, wymaganą do wypełnienia postanowień porozumienia paryskiego¹.

¹ "The most cost-effective way of restricting global warming to 1.5 deg C in accordance with the Paris Agreement and the IPCC 1.5 Deg C Report is for the EU and all OECD countries to phase-out coal by the year 2030 (and the rest of the world by 2050)", <http://www.caneurope.org/energy/coal-phase-out>

2

TŁO POLITYCZNE: WĘGLOWY „LIDER” BEZ PLANU

Polska nie ma żadnej aktualnej strategii energetycznej.

Ostatni oficjalny dokument strategiczny – „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku” – został przyjęty w 2009 roku². W 2018 roku Ministerstwo Klimatu opublikowało pierwszą wersję roboczą „Polityki energetycznej Polski do 2040 roku”³. Dokument został poddany konsultacjom publicznym i zaktualizowany, ale ostatecznej wersji wciąż nie przyjęto. W międzyczasie, zgodnie z wymogami prawa Unii Europejskiej (UE), Polska przedstawiła „Krajowy plan na rzecz energii i klimatu” (KPEiK), który nie jest jednak spójny z projektem „Polityki energetycznej Polski do 2040 roku”. Ponadto wkrótce po jego przekazaniu do Komisji Europejskiej minister klimatu Michał Kurtyka zapowiedział, że dokument będzie wymagał aktualizacji⁴. KPEiK był szeroko krytykowany⁵ m.in. za zbyt powolny spadek ilości energii pozyskiwanej z węgla, który jest oderwany od otoczenia gospodarczego, czy za znacznie zawyżone prognozowane zapotrzebowanie na energię.

Obejmuje on również nowe moce węglowe pochodzące z projektu elektrowni Ostrołęka C, który został od tego czasu anulowany.

Podczas gdy Unia Europejska przyspiesza proces odchodzenia od węgla, polscy decydenci nadal twierdzą, że węgiel pozostanie podstawą sektora energetycznego w Polsce. Szerokim echem odbiła się ostatnia wypowiedź ministra aktywów państwowych Jacka Sasina, który powiedział, że węgiel może pozostać częścią polskiego miks energetycznego nawet do 2060 roku⁶. Takie komentarze są całkowicie oderwane od rzeczywistości gospodarczej i ekonomicznej, a także od potrzeby pilnych działań klimatycznych oraz sytuacji sektora energetycznego.

2 <https://www.gov.pl/web/klimat/polityka-energetyczna-polski-do-2030-roku>

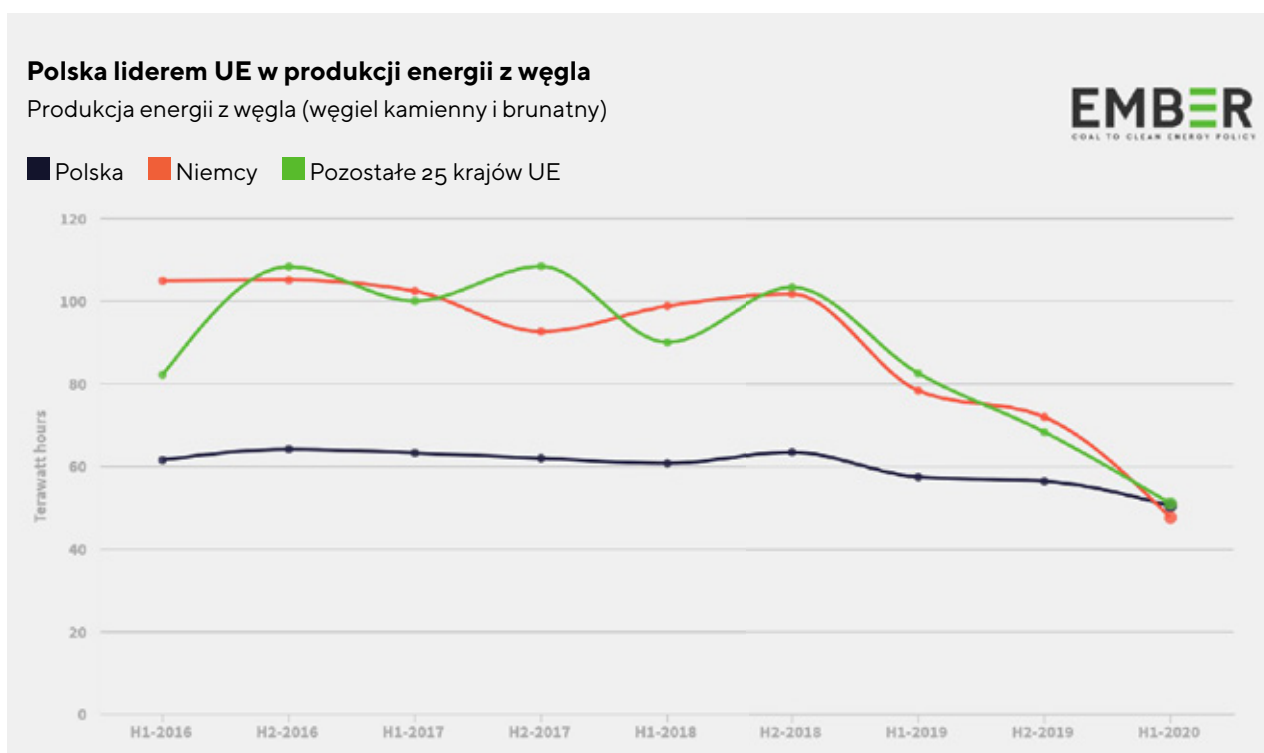
3 <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/polityka-energetyczna-polski-do-2040-r-zapraszamy-do-konsultacji>

4 <https://biznesalert.pl/ministerstwo-klimatu-weryfikacja-kpeik-neutralnosc-klimatyczna-energetyka/>

5 <http://zielonasiec.pl/2019/02/08/krajowy-planu-na-rzecz-energii-i-klimatu-czy-stagnacji-i-dramatu/>

6 <https://biznes.interia.pl/gospodarka/news-sasin-kres-wegla-w-polsce-najpозniej-w-2060-r-odchodzimy-od-,nld,4647548>

W ostatnich latach produkcja energii z węgla w UE drastycznie spada, a większość państw członkowskich planuje odejście od energetyki węglowej do 2030 roku⁷. Według analizy think tanku Ember, w pierwszej połowie 2020 roku polska energetyka spaliła najwięcej węgla spośród wszystkich państw UE (do tej pory prym wiodła energetyka niemiecka)⁸. Polska produkuje obecnie tyle energii z węgla, ile wytwarza łącznie pozostałych 25 krajów UE (z wyłączeniem Niemiec).

wykres 1

Ember: w pierwszej połowie 2020 roku Polska po raz pierwszy wyprodukowała więcej energii z węgla niż Niemcy

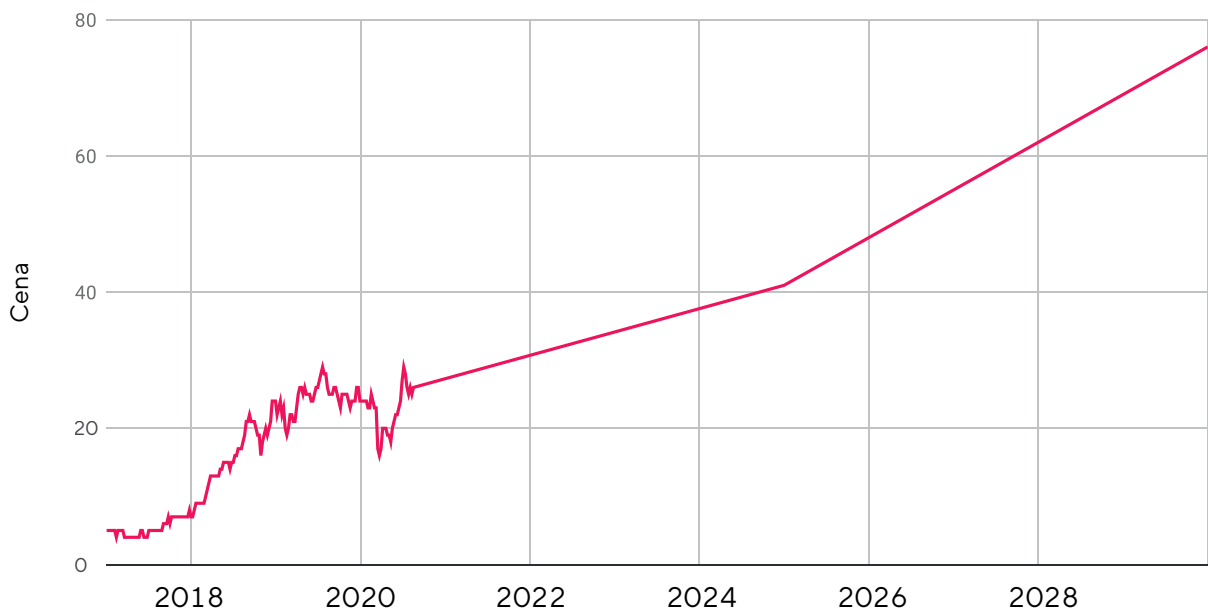
7 <https://beyond-coal.eu/coal-exit-tracker/?type=maps&layer=4>

8 <https://ember-climate.org/project/renewables-beat-fossil-fuels/>

Działania polskiego rządu pozostają w sprzeczności z tendencją unijną. Historycznie rzecz biorąc, produkcja energii z węgla w Polsce była mocno dotowana, a elektrownie korzystały z wielu derogacji od unijnych przepisów środowiskowych⁹. Wraz z zaostrzeniem przepisów UE dotyczących klimatu, energii i środowiska wspomniane dotacje i derogacje w najbliższej przyszłości przestaną obowiązywać¹⁰.

Czynnikiem, który dodatkowo negatywnie oddziałuje na rentowność przedsiębiorstw energetycznych bazujących na węglu, są wyższe ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla utrzymujące się po reformie systemu z 2017 roku.

Ceny uprawnień ETS

wykres 2

Historyczna cena uprawnień do emisji CO₂ oraz ceny przewidywane przy założeniu, że UE przyjmie cel redukcji na poziomie 55%, na podstawie raportu Climate CAKE „Zmiana celów redukcyjnych oraz cen uprawnień do emisji wynikająca z komunikatu *Europejski Zielony Ład*” z marca 2020.

⁹ <http://wise-europa.eu/2017/09/19/ukryty-rachunek-wegiel-premiera-raportu/>

¹⁰ „Tylko w latach 2013-2018 z budżetu państwa i rachunków za energię dopłaciliśmy do energetyki konwencjonalnej 30 mld złotych”, Raport ClientEarth, <https://www.pl.clientearth.org/doplacamy-do-energetyki-7-mld-zlotych-rocznie-az-dwie-trzecie-wsparcia-trafia-do-energetyki-konwencjonalnej/>

Te zmiany sprawiają, że węgiel jako źródło energii nie jest już opłacalny z ekonomicznego punktu widzenia nawet w Polsce. Polskie grupy energetyczne już realizują odpisy z tytułu utraty wartości swoich aktywów węglowych i zwracają uwagę, że energetyka węglowa staje się nieopłacalna. Niedawno szef największego wytwórcy energii w Polsce – PGE – ostrzegł, że bez radykalnych decyzji w sprawie transformacji energetyki sytuacja spółki pogorszy się znacznie już w ciągu najbliższych dwóch lat¹¹.

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat polskie spółki energetyczne straciły znacząco na swej wartości – w przypadku PGE i Enei akcje spółek potaniały o więcej niż połowę. W ten sposób rynek ocenił strategię działania polskich grup energetycznych.

wykres 3

Ceny akcji spółek energetycznych. Dane za stooq.pl

11 <https://serwisy.gazetaprawna.pl/energetyka/artykuly/1486306,prezes-pge-transformacja-energetyczna-upadlosc.html>

3 NABE: PRZEBUDOWA ENERGETYKI CZY WĘGLOWY WOREK BEZ DNA?

W ostatnich miesiącach szefowie polskich przedsiębiorstw energetycznych apelowali o plany restrukturyzacji energetyki, które obejmowałyby wydzielenie aktywów węglowych¹².

Wobec rosnących cen uprawnień do emisji CO₂ i kosztów produkcji energii z węgla, rezygnacji z inwestycji w energetykę węglową przez sektor prywatny oraz zmniejszających się dopłat do węgla aktywa węglowe stały się ciężarem, którego zakłady energetyczne chciałyby się pozbyć. W odpowiedzi na te wezwania Ministerstwo Aktywów Państwowych przygotowało koncepcję utworzenia Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (NABE)¹³ do którego mają zostać przeniesione aktywa węglowe trzech polskich koncernów energetycznych: PGE, Enei i Tauronu. Koncepcja, która wyciekła do mediów, zakłada, że większość elektrowni węglowych przeniesionych do NABE zostanie zamknięta do 2040 roku z wykorzystaniem dodatkowych dotacji w ramach tzw. mechanizmu wczesnej likwidacji (Early Decommissioning Mechanism). Zgodnie z projektami zawartymi w dokumentach nowe bloki węglowe, które powstały

w ciągu ostatnich kilku lat, lub te, które są jeszcze w budowie, mogłyby działać również po 2040 roku¹⁴.

Koncepcja ta jest kolejną próbą rzucenia energetyce węglowej koła ratunkowego, za które po raz kolejny politycy zapłacą z pieniędzy obywateli. Jak wykazano w poniższej analizie, zdecydowana większość elektrowni węglowych należących do PGE, Enei i Tauronu ma według już istniejących planów zostać zamknięta najpóźniej do 2035 roku.

¹² <https://serwisy.gazetaprawna.pl/energetyka/artykuly/1486306,prezes-pge-transformacja-energetyczna-upadlosc.html>

¹³ <https://biznesalert.pl/energetyka-reorganizacja-wiel-oze-pge-tauron-enea-energa-orlen-pgnig/>

¹⁴ W ostatnich latach powstały lub powstają następujące bloki węglowe: Kozienice (inwestor: Enea, moc: 1075 MW, oddany w 2017 roku), Opole (inwestor: PGE, moc: 2 x 900 MW, oddane w 2019 roku), Jaworzno (inwestor: Tauron, 910 MW, w budowie, inwestycja opóźniona, obecny termin ukończenia: listopad 2020 roku), Turów (inwestor: PGE, 496 MW, w budowie, inwestycja opóźniona, obecny termin ukończenia: kwiecień 2021 roku).

4 ODEJŚCIE POLSKI OD WĘGLA DO 2035 ROKU TO BUSINESS AS USUAL

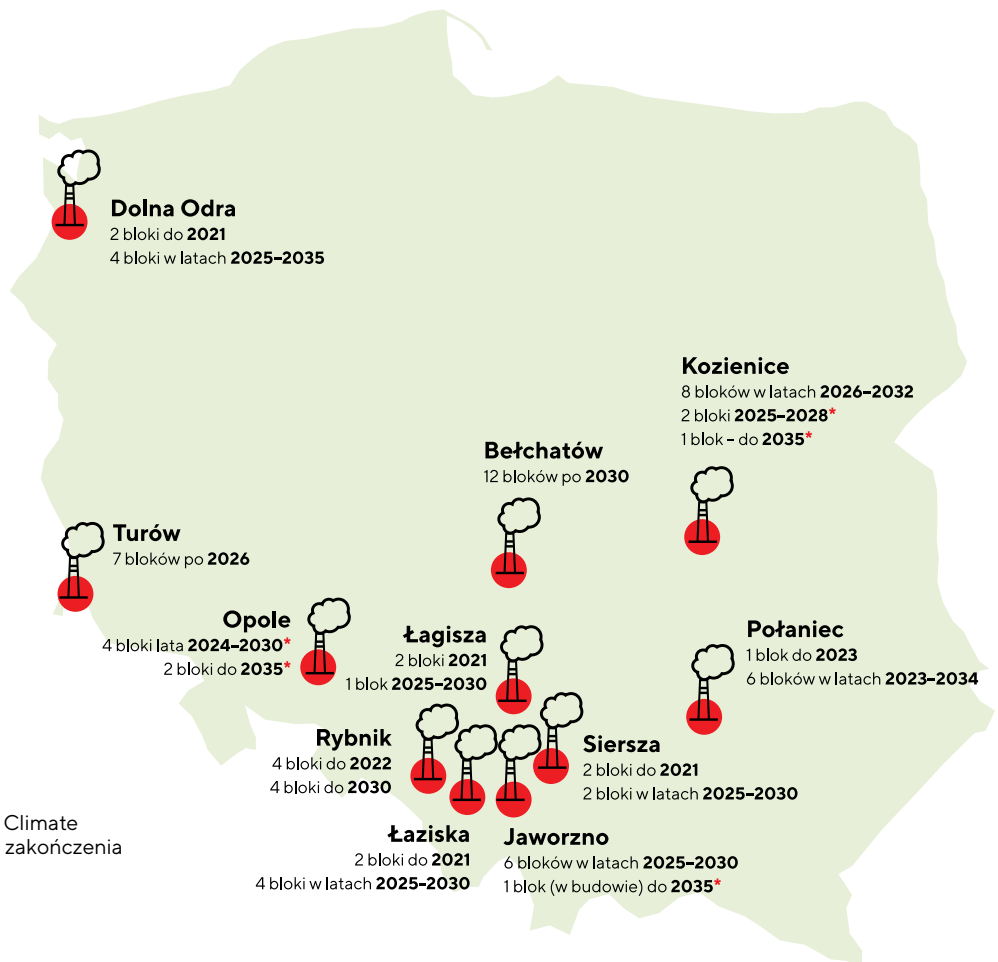
Zdecydowana większość polskich systemowych elektrowni węglowych ma już harmonogram zamknięcia i przypada on najpóźniej do 2035 roku.

Jednocześnie analizy ekonomiczne jasno wskazują, że bez subsydiów po 2030 roku dalsza produkcja energii z węgla będzie przynosić straty. Systemowe elektrownie węglowe należące do PGE, Enei i Taurona (wraz z blokami Jaworzno i Turów będącymi w budowie), które mają zostać przeniesione do Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (NABE), to łącznie ok. 23,9 z GW, a więc ok. 94% konwencjonalnych mocy węglowych w Polsce. Wydaje się, że dyskusje wobec utworzenia NABE oraz potencjalnego harmonogramu wyłączeń elektrowni

węglowych, który jest częścią tego procesu, będą stanowiły podstawę wyznaczenia daty odejścia od energetyki węglowej w Polsce. W związku z tym w niniejszej analizie postanowiliśmy się skupić na przeanalizowaniu obecnych danych i informacji dostępnych publicznie, które mogą wskazać harmonogram wyłączeń systemowych elektrowni węglowych należących do PGE, Enei i Taurona według scenariusza Business as Usual.

wykreś 3

Harmonogram zamknięcia elektrowni należących do PGE, ENEI oraz Tauronu.

* Daty podyktowane rekomendacją Climate Analytics, Carbon Tracker lub datą zakończenia kontraktów z rynku mocy.

Spółki PGE, Tauron i Enea posiadają łącznie 11 elektrowni systemowych (o łącznej mocy zainstalowanej ok. 23,9 GW), co stanowi ok. 94% systemowych mocy węglowych w Polsce. W przypadku siedmiu spośród tych elektrowni: Dolnej Odry, Sierży, Łagiszy, Łazisk, Rybnika, Połańca i Jaworzna (oprócz nowo budowanego bloku), jak również elektrowni Kozienice, dostępne są konkretne planowane daty wyłączeń. Zostały one podane przez Ministerstwo Aktywów Państwowych lub zakomunikowane przez spółki w oficjalnych komunikatach lub przez zgłoszenie do Polskich Sieci Elektroenergetycznych i w komunikatach REMIT, czy też ogłoszone podczas oficjalnej konferencji spółki (jak w przypadku elektrowni należących do grupy Tauron). Jeśli chodzi o elektrownię Bełchatów, największą elektrownię węglową w Europie, jej dalszy byt zależy od dostępnych, kończących się pokładów węgla. Sama spółka w zaktualizowanym wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla elektrowni Bełchatów z listopada 2019 roku wskazała, że z powodu wyczerpujących się złóż węgla brunatnego elektrownia będzie wygaszana po 2030 roku. Elektrownia Turów jako elektrownia na węgiel brunatny jest również ograniczona horyzontem czasowym działania odkrywki dostarczającej jej paliwa. Koncesja na wydobywanie węgla brunatnego z odkrywki Turów została w tym roku przedłużona o sześć lat do 2026 roku. Spółka stara się o dalsze przedłużenie, jednakże biorąc pod uwagę szkodliwość odkrywki dla środowiska, podnoszone argumenty co do jej niezgodności z prawem unijnym i protesty czeskiej społeczności lokalnej poszkodowanej w wyniku jej działalności

(w styczniu 2020 roku kraj liberecki złożył skargę do Komisji Europejskiej, twierdząc, że Polska naruszyła unijne dyrektywy, co daje podstawy do wszczęcia postępowania przez TSUE¹⁵), należy się spodziewać, że koncesja dla kopalni nie zostanie ponownie przedłużona. Rozbudowie kopalni oficjalnie sprzeciwiło się również czeskie Ministerstwo Środowiska, co uznano za bezprecedensowy krok w stosunkach międzynarodowych¹⁶, a w lipcu tego roku czeska Komisja Ochrony Środowiska zarekomendowała złożenie pozwu przeciwko Polsce, o czym ma zdecydować czeski parlament¹⁷. Jednocześnie ze względów ekonomicznych (omówionych szerzej poniżej) należy zakładać, że bloki elektrowni Turów zakończą swoją działalność najpóźniej wraz z końcem okresu wsparcia z rynku mocy.

15 <https://wyborcza.pl/7,155287,26033380,przygraniczny-konflikt-o-gigantyczna-kopalnie-zaostrza-sie.html>

16 https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,25574992,czesi-nie-chca-truciciela.html?_ga=2.213812436.1142934308.1597930115-560080103.1591115510

17 <https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,26087904,czechy-coraz-blizej-pozwania-polskiego-rzadu-do-trybunalu-sprawiedliwosci.html>

Plany wyłączenia wciąż nie zostały przedstawione dla elektrowni Opole, części elektrowni Kozienice oraz nowo budowanego bloku elektrowni Jaworzno, ale jak wynika z przedstawionych poniżej analiz ekonomicznych, zarządzające tymi obiektami spółki energetyczne nie powinny zwlekać z ich zamknięciem. Analiza opłacalności inwestycji węglowych przeprowadzona przez think tank Carbon Tracker wskazuje, że już obecnie 80% europejskich elektrowni węglowych jest nierentownych¹⁸. Roczne straty z tego tytułu są liczone w miliardach złotych. Eksperti jasno rekomendują politykom i inwestorom całkowite wycofanie się z energetyki węglowej do 2030 roku, ponieważ, wobec braku subsydiów, elektrownie węglowe nie przetrwają konkurencji ze strony energetyki odnawialnej¹⁹, a dalsze przedłużanie działania energetyki węglowej będzie tylko generować dodatkowe koszty. Już teraz uzależnienie Polski od węgla i brak odpowiednich inwestycji w odnawialne źródła energii powodują, że obywatele Polski płacą jedne z najwyższych rachunków za prąd w Europie. W pierwszej połowie 2020 roku polska hurtowa cena energii elektrycznej była o 73% wyższa od niemieckiej i tylko Grecja wyprzedziła nas cenowo. Ponadto polskie kopalnie węgla kamiennego działają poniżej granic rentowności i nie są w stanie konkurować z tańszym, importowanym węglem²⁰.

18 https://carbontracker.org/powering-down-coal-the-economic-global-coal-phase-out-stronger-than-ever/?fbclid=IwAR2_8KHnate_yj7N-CL0mv2PwK5BwyBF8NXTg6YZTfU8ztWl-fCT55fwaqH2A

19 <https://biznesalert.pl/carbon-tracker-80-procent-elektrowni-weglowych-w-ue-jest-nierentownych/>

20 <https://ember-climate.org/project/renewables-beat-fossil-fuels/>

Szacunki organizacji Carbon Tracker wskazują ponadto, że wcześniejsze wycofanie się z energetyki węglowej, zgodnie z ustaleniami porozumienia paryskiego, pozwoliłoby Polsce zaoszczędzić ponad 10 miliardów złotych²¹. Raport²² wskazuje również, że część polskich elektrowni nie generuje strat tylko dzięki szerokiemu strumieniowi subsydiów. Eksperti z Carbon Tracker rekomendują konkretne daty zamknięcia niektórych elektrowni w celu uniknięcia strat: cztery najstarsze bloki elektrowni Opole należącej do PGE powinny zostać wyłączone do 2024 roku, a pozostałe dwa – do 2029 i 2030²³. Z kolei według raportu²⁴ think tanku Climate Analytics elektrownia Kozienice należąca do spółki Enea powinna zakończyć swoją działalność najpóźniej w 2028 roku, podobnie jak należąca do Tauronu elektrownia Jaworzno.

21 <https://carbontracker.org/reports/lignite-living-dead/>
22 „The coal plants which remain profitable include: those in Poland which receive relatively high subsidies. Polish generators will also benefit from generous capacity market payments from next year onwards, which could see the percentage of profitable units increase from ~50% to ~80%”, Report “Apocalypse Now”, <https://carbontracker.org/four-in-five-eu-coal-plants-unprofitable-as-renewables-and-gas-power-ahead/>
23 <https://companyprofiles.carbontracker.org/PGE>
24 <https://climateanalytics.org/media/eu-coalstresstest-report-2017.pdf>

Należy również zwrócić uwagę, iż nawet przy założeniu, że nowo (wy)budowane bloki (dwa bloki elektrowni Opole, blok w elektrowni Kozienice, blok w elektrowni Jaworzno) miałyby pozostać w systemie do końca ich kontraktów mocowych w ramach rynku mocy (co jest formą subsydiów publicznych), to byłby to okres do 2035 roku. A w świetle licznych analiz ekonomicznych wskazujących na nieopłacalność energetyki węglowej po 2030 roku można przyjąć, że po zakończeniu okresu wsparcia z rynku mocy bloki te również zakończą swoją działalność.

Jak pokazuje przeprowadzona przez nas analiza, dla większości bloków węglowych w Polsce publicznie dostępna jest już planowana data ich wyłączenia do 2035 roku lub wcześniej. To pokazuje, że Polska już w ramach działania tzw. Business As Usual, a więc bez dodatkowego wysiłku i zmiany już zaplanowanych działań dla polskiej energetyki, mogłaby odejść od spalania węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej przez energetykę do 2035 roku. Konieczne jest jednak dalsze przyspieszenie tego procesu, tak aby Polska, podobnie jak cała Unia Europejska, odeszła od energetyki węglowej do 2030 roku i mogła wypełnić cele porozumienia paryskiego²⁵.

²⁵ <https://instrat.pl/en/2030-en/>

Nazwa elektrowni	Właściciel	Planowana data wyłączenia	Źródło
Bełchatów	PGE	12 bloków po 2030 roku	Zaktualizowany wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego elektrowni Bełchatów z listopada 2019 (załącznik nr 2).
Rybnik	PGE	4 bloki do 2022 roku 4 bloki do 2030 roku	Odpowiedź Ministerstwa Aktywów Państwowych z 11 lutego 2020 roku na interpelację poselską ²⁶ .
Dolna Odra	PGE	2 bloki do 2021 roku 4 bloki w latach 2025-2035	Informacja Polskich Sieci Elektroenergetycznych ²⁷ / Pismo Ministerstwa Skarbu z 5 sierpnia 2013 roku ²⁸ / Komunikat prasowy PGE GiEK ²⁹
Połaniec	Enea	1 blok do 2023 6 bloków w latach 2023-2034	1 blok znajduje się w derogacji z art.33 dyrektywy o emisjach przemysłowych; po jej zakończeniu zgodnie z wymogami dyrektywy blok zostanie wyłączony ³⁰ / Odpowiedź Ministerstwa Aktywów Państwowych z 11 maja 2020 roku na interpelację poselską ³¹
Łaziska	Tauron	2 bloki do 2021 roku 4 bloki w latach 2025-2030	Dane REMIT ³² / Odpowiedź Ministerstwa Aktywów Państwowych z 11 lutego 2020 roku na interpelację poselską ²⁶ / Konferencja dla inwestorów i analityków – Wyniki finansowe Grupy TAURON za 2019 rok – z 2 kwietnia 2020 roku ³³
Kozienice	Enea	8 bloków w latach 2026-2032 2 bloki 2025-2028* 1 blok (nowo wybudowany) – do 2035 roku*	Odpowiedź Ministerstwa Aktywów Państwowych z 11 maja 2020 roku na interpelację poselską ³¹ / Analizy Climate Analytics ³⁴ / zakończenie kontraktu rynku mocy dla nowo wybudowanego bloku
Opole	PGE	4 bloki lata 2024-2030* 2 bloki (nowo wybudowane) do 2035 roku*	Analizy Carbon Tracker ³⁵ / zakończenie kontraktów z rynku mocy dla nowo wybudowanych bloków

26 <http://orka2.sejm.gov.pl/INT9.nsf/klucz/ATTBLRJQB/%24FILE/101047-01.pdf>

27 <https://www.pse.pl/documents/20182/f6bcb852-387b-4158-be1c-8ef58d25adbo?safeargs=646f776e6c6f61643d74727565>

28 http://www.senat.gov.pl/gfx/senat/userfiles/_public/k8/dokumenty/stenogram/oswiadczenia/szark/35020a.pdf

29 <https://www.cire.pl/item,189016,1,0,0,0,0,pge-analizuje-oferte-konsorcjum-polimeksu-i-ge-dot-budowy-blokow-gazowych-w-dolnej-odrze.html>

30 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola)

31 <http://sejm.pl/Sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=BPKJ7Q>

32 <http://en.tauron.pl/tauron/about-tauron/REMITi/Pages/start.aspx>

33 <https://www.youtube.com/watch?v=fMlzAbKBgzQ&t=2705s>

34 <https://climateanalytics.org/media/eu-coalstresstest-report-2017.pdf>

35 <https://companyprofiles.carbontracker.org/PGE>

Nazwa elektrowni	Właściciel	Planowana data wyłączenia	Źródło
Jaworzno	Tauron	6 bloków w latach 2025-2030 1 blok (w budowie) do 2035 roku*	Konferencja dla inwestorów i analityków – Wyniki finansowe Grupy TAURON za 2019 rok – z 2 kwietnia 2020 roku ³³ / zakończenie kontraktu z rynku mocy dla bloku będącego obecnie w budowie
Siersza	Tauron	2 bloki do 2021 roku 2 bloki w latach 2025-2030	Dane REMIT ³² / Konferencja dla inwestorów i analityków – Wyniki finansowe Grupy TAURON za 2019 rok – z 2 kwietnia 2020 roku ³³
Turów	PGE	7 bloków po 2026 roku	Obecna koncesja na wydobycie węgla z kopalni odkrywkowej Turów została przedłużona do 2026 roku. Biorąc pod uwagę kontrowersje wobec działalności odkrywki i jej niezgodność z ramową dyrektywą wodną, należy zakładać, że nie nastąpi kolejne przedłużenie działalności kopalni, co będzie się wiązało z koniecznością wygaszania elektrowni.
Łagisza	Tauron	2 bloki 2021 1 blok 2025-2030	Dane REMIT ³² / Konferencja dla inwestorów i analityków – Wyniki finansowe Grupy TAURON za 2019 rok – z 2 kwietnia 2020 roku ³³

* Daty podyktowane rekomendacją Climate Analytics, Carbon Tracker lub datą zakończenia kontraktów z rynku mocy.

5 PODSUMOWANIE

W świetle przedstawionej analizy należy stwierdzić, że rok 2035 jako data odejścia Polski od energetyki węglowej powinien być traktowany jako tzw. scenariusz Business as Usual, a więc plan, który będzie realizowany w ramach standardowej działalności biznesowej podyktowanej uwarunkowaniami technicznymi oraz otoczeniem ekonomicznym i rynkowym.

W przypadku, w którym rozważana jest interwencja państwa w postaci utworzenia NABE oraz pomoc publiczna w formie tzw. Early Decommissioning Mechanism, należy oczekiwać, że będzie ona służyć przyspieszeniu odejścia od energetyki węglowej w Polsce. Interwencja państwowa i pomoc publiczna nie powinny się przyczyniać do realizacji standardowej działalności biznesowej. Zgodnie jednak z art. 107 ust. 3 TFUE taka pomoc publiczna mogłaby zostać uznana za celową, jeśli służyłaby wspieraniu realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania. Przykładem mogłaby tu być realizacja unijnego celu neutralności klimatycznej i przyspieszenia redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Kierunek takiej interwencji powinien więc być jasny i winien prowadzić do szybszego zamykania elektrowni węglowych, niż wynika to ze standardowej działalności biznesowej (BAU).

Z punktu widzenia ochrony klimatu, ze względu na zobowiązania Polski do realizacji celów porozumienia paryskiego oraz w świetle dostępnej wiedzy naukowej konieczne jest, aby Polska oraz pozostałe kraje Unii Europejskiej odeszły od spalania węgla w energetyce najpóźniej do 2030 roku. Jest to cel nie tylko konieczny do tego, aby zapobiec najbardziej katastrofalnym skutkom zmiany klimatu, lecz także – jak wskazuje opublikowany niedawno raport “Building a Paris Agreement Compatible (PAC) energy scenario”, przygotowany przez Renewables Grid Initiative (RGI), European Environmental Bureau (EEB) i Climate Action Network (CAN) Europe – technicznie wykonalny³⁶. Przedstawiona tu analiza potwierdza, że jest to cel jak najbardziej osiągalny.

³⁶ <https://www.pac-scenarios.eu/scenario-development.html?L=o#Chapter2:EnergySupply>

Autor: Joanna Flisowska
Współpraca: Konrad Skotnicki
Grafika: Marianna Wybieralska
Opublikowano: sierpień 2020
www.greenpeace.org/poland

GREENPEACE